

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie M. R.

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 27 czerwca 2024 r. kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Kole

z dnia 18 stycznia 2024 r., II K 636/23,

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu
w Kole do ponownego rozpoznania.

Małgorzata Gierszon Piotr Mirek Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Kole w dniu 31 października 2023 r. skierował do Sądu Rejonowego w Kole wniosek w trybie art. 335 § 1 k.p.k. o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy w stosunku do M. R. oskarżonego o to, że w okresie od 28 września do 1 grudnia 2022 r. w bliżej nieokreślonym miejscu, ze skutkiem w miejscowości B. w woj. [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, za

pośrednictwem portalu społecznościowego F. platformy M., za pomocą wprowadzenia w błąd doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem K. B. w kwocie 1.000 zł w ten sposób, że na portalu społecznościowym F., na platformie M. zamieścił ogłoszenie o sprzedaży trzech ton pelletu, a następnie pomimo otrzymania pieniędzy w kwocie 1.000 zł na wskazany przez siebie rachunek bankowy, nie wysłał zamówionego towaru ani nie zwrócił przyjętych pieniędzy, czym działał na szkodę K. B. , przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 (pięciu) lat po odbyciu co najmniej 6 (sześciu) miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k., tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i wymierzenie uzgodnionej z oskarżonym kary 3 miesiące pozbawienia wolności oraz obowiązku naprawienia szkody w całości (k. 224).

Sąd Rejonowy w Kole na podstawie art. 343 § 2 k.p.k. uwzględnił powyższy wniosek i wyrokiem z dnia 18 stycznia 2024 r. o sygn. akt II K 636/23, oskarżonego M. R. uznał za winnego czynu popełnionego w sposób wyżej opisany, tj. popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności i na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec niego obowiązek naprawienia szkody w całości na rzecz pokrzywdzonego K. B. w kwocie 1.000 zł.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się z dniem 26 stycznia 2024 r. (k. 239). Został zaskarżony kasacją, w całości na niekorzyść skazanego, przez Prokuratora Generalnego, który zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o skazanie M. R. - oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności - bez przeprowadzenia rozprawy i wydaniu wyroku zgodnego z tym wnioskiem, co skutkowało rażąco obrazą prawa materialnego tj. art. 286 § 1 k.k., polegającą na wymierzeniu oskarżonemu, za czyn zakwalifikowany na podstawie tego przepisu, kary pozbawienia wolności poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, w sytuacji, gdy przestępstwo stypizowane w art. 286 § 1 k.k. zagrożone jest karą od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności, a zatem dolna granica ustawowego zagrożenia w stosunku do oskarżonego M. R. wynosiła 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W związku z tym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Kole do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna i jako taka została uwzględniona.

Zaskarżony wyrok jest wadliwy, gdyż został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego i materialnego, wskazanych w zarzucie kasacji.

Jest on zgodny z wnioskiem prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wcześniejszym porozumieniem prokuratora z oskarżonym.

Nie ulega wątpliwości, że fakt zawarcia tego „porozumienia”, którego następstwem było złożenie wniosku o wydanie wyroku bez przeprowadzenia rozprawy nie zwalniał sądu orzekającego z realizacji ciążących na nim obowiązków. Nie czyniła tego także zgoda oskarżonego na orzeczenie we wskazanym trybie, o ustalonej między stronami postępowania sądowego treści.

Orzekając w trybie art. 343 k.p.k. w zw. z art. 335 k.p.k. sąd jest bowiem zobowiązany do zbadania wniosku prokuratora zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Kontrola sądu winna obejmować okoliczności popełnienia przestępstwa, kwestię zgodności wniosku o wymierzenie określonej kary ze stanowiskiem oskarżonego, a także zgodność propozycji zawartych we wniosku z przepisami obowiązującego prawa materialnego i procesowego. Niezgodność wniosku z treścią tych przepisów pociąga za sobą niemożność jego uwzględnienia (*tak. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2017 r., sygn. akt II KK 201/17; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 lutego 2017 r., sygn. akt III KK 364/16; z dnia 10 sierpnia 2017 r., sygn. akt III KK 335/17; z dnia 27 czerwca 2017 r., sygn. II KK 124/17*). Dopiero po dokonaniu takiej kontroli możliwe jest bądź uwzględnienie wniosku i wydanie wyroku (art. 343 § 6 k.p.k.), bądź zwrot sprawy prokuratorowi (art. 343 § 7 k.p.k.).

Takiej weryfikacji wniosku prokuratora Sąd Rejonowy w Kole jednak nie dokonał.

Jednoznacznie świadczy o tym to, że przeoczył, iż przestępstwo oszustwa stypizowane w art. 286 § 1 k.k. zagrożone jest wszak karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Tym samym, wniosek o orzeczenie wobec oskarżonego za tak zakwalifikowane przestępstwo kary pozbawienia wolności w wymiarze 3 miesięcy, rażąco ten przepis naruszał. Sąd uwzględniając ten wniosek wymierzył oskarżonemu karę pozbawienia wolności poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, powtórzył to rażące uchybienie, co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Na marginesie zauważyć należy, że zgodnie z obecnie obowiązującym (od 1 października 2023 r.) brzmieniem art. 64 § 1 k.k. w razie skazania w warunkach wymienionych w tym przepisie sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a może ją wymierzyć w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. Niemniej jednak, zgodnie z obowiązującym w dacie popełnienia czynu poprzednim brzmieniem art. 64 § 1 k.k. sąd mógł wymierzyć karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. Zaostrzenie wymiaru kary nie było zatem obligatoryjne. Minimalną karą, jaką można było wymierzyć za przestępstwo z art. 286 § 1 popełnione w warunkach z art. 64 § 1 k.k. było zatem 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[J.J.]

[ał]